

queat, habeatq; aditus secretiores & peregrinis incognitos, per quos à vigilibus subeantur. Attollentur quidē ea altitudine, vt circūquaq; prospectum liberum praestent, ita quò nihil in vicinia existat, quod visu inde nequeat explorari. In his licebit vti certis quibusdam hostis indicandi rationibus, vt sunt sportulae pensiles, fumi subito expressi, aditi bombardarum crepitus, denique ignis flammeue exhibitio, aliaque id genus hostis insidiarumue prodendarū inditia. Deinde ab hoc saltu versus meridiem miliare quasi Germanicum arcis condendae area in plano circumscribetur. Ac quoad loci natura feret, hic situs deligendus est arcis, vt latus austro obiectum, fluentum praeterlabatur impetuosum, quod suffossione nulla facile possit intercipi, quodq; continuo plenoq; alueo, arcis fossae siue simplices siue multiplices pluat. Quod si assequemur vna opera, & munitionibus cōferemus, & asseruadis piscibus aptū cōparabimus locū. Verū si aque diducēdē negabitur facultas, fossas partim vsui cōmodo, partim voluptati destinabimus, vt alibi feris asseruadis sepiātur viuaria, alibi se iuuetus vel pila vel sagitta vel destinadis bōbardis exerceat. Licebit & tertiā portionē huic illiue voluptatis generi accōmodare, qualia subinde noua animi causa à principibus & hominibus ociosis vsurpantur. Area ita perscribetur, vt quadratam figurā praeseferat: quanquam anguli extrinseci ad instar diametri linea ad sexcentos pedes longa singuli praecidendi sunt, cōsimiliter & interiorum adiū pro sui quaque modo plus minusue comminutae definientur. Atq; hac area magnam sui ambitu laxitatem comprehendet, cum ob aedificiorum varietatem & numerum, tū propter muniminum frequentiam, quae sui ratione necessariò loci permultum occupabunt. Quare singula extimorum quadrati laterum, quatenus non praecidentur, ad quater mille & trecentos pedes longitudinē obtinebunt. Porro in hoc aree quadrato definiēdo id operā dabit architectus, vt hic arcis murorū situs existat, qui ventorum tempestatibus minimē sit obnoxius. Quare ex quatuor murorum angulis quisq; ventorum singulis à totidem mundi cardinibus flātium obiciendus est, vt appellens flatuum vis, atq; iniuria murorum frontibus diffusa, imbecillitatem laterum segnius impetat. Primus igitur quadrati angulus (vt ab oriente sole exordiar) sub solano, qui huic ex aduerso respondet tertius zephyro obiciendus est: secundus austrum, quartus deinde huic contrarius septentrionē spectabit. Ex his enim mūdi regionibus impetuosiore in ventorū tempestatē oboriri compertum est. Porro hisce mūdi cardinibus distinguēdis hae literae hoc quidem ordine accommodandae sunt, vt a. b. primam oppositionē designent, alterum orientem, alterum occasum spectans: d. e. verò alteram pugnantiam nempe meridiei & septentrionis cōsimili ordine declarabunt. Atque hic obiter subit commonendum, ne committat princeps, vt circum hanc arcem intra miliare, aut sub iactu serpentis castella aliaue munimina conficiantur, ex quibus vis aliqua exerceri possit. Alioqui enim futurum est, vt arcis ipsius vsus, vel prorsum intercipiatur vel pro dignitate operis, & impensa minime respondeat. Iam vti minoribus & sumptibus & vigiliis curisq; arx ipsa custodiatur, vnica porta & laxiore & sublimiore instruetur inter